

bama in tretjino majhne žage, ki je miljo daleč od mojega novega domovanja. Nikoli ne pozabim te priprostosti pri kupovanju, ki me je kar presenetila. Pozneje sem kupoval in prodajal vsakovrstno lastnino, popolnoma sem se vsemu privadil, ali vendar se mi je ta prva kupčija globoko vtisnila v spomin. Nikdo se ni brigal, kedo sem, od kod sem, zakaj in čemu kupujem. Stvar je bila urejena v desetih minutah, napisala so se potrebna pisma, podpisala in potrdila od mirovnega sodnika, za kar je vzel 25 centov (1 cent je 2 kr.) in drugi dan je neki sosed, ki je šel v mesto, nesel pisma k sodišču, da jih je potrdilo, za kar je računalo jeden dolar. Tako je bilo vse trdno in postavno urejeno. Takoj sem se lotil dela, posekal sem nekaj gozda, in posadil 500 mladik pomaranč, v tem sem pa hodil na žago in ogledaval, kako je vse urejeno in kako se dela. Jeden moj sodrug je bil neki propali posestnik, ki je prišel še le pred dvema letoma v Florido in si pridobil kos državne zemlje. Bil je flegmatičen stavec z velikimi načrti, če tudi ni bil prav nič omikan in izveden v delu. Drugi moj sodrug je bil živ Kentukijec, dober mašinst in velik pijanec. Delo ni šlo popolno uspešno, vedno sta se prepirala in drug drugemu očitala nevednost in se nista dosti za žago brigala, katera je slabo delala, jedva so splačevali stroški, dobička ni bilo nobenega, dasi je dela bilo dovolj in bi se podjetje vse kako lahko bilo izplačevalo.

Čez jeden mesec je prišla moja rodbina in ko sem poplačal zemljišče, žago, in kupil vse, kar je bilo potrebno, izračunili smo, da mi je ostalo ravno 40 dolarjev. Tedaj sem že vedel, da vse pripovedke o hitrem obogačenju s pridelovanjem pomaranč so samo pripovedke in nič drugega, vedel, da je treba za nasade deset let hudega dela in velikih vsakovrstnih stroškov in da se s trdo travo ter pomarančnim listjem ne preživiš. Zaradi tega sem nekega lepega dne povabil k sebi svoja sodruga pri žagi in zahteval obračun od dela. Še prejšni večer je Kentukijec bil močno pijan in sta se sodruga močno prepirala, drug drugega zmerjala in tožila. Videl sem, da tako ne pojde. Če tudi nisem dobro vedel zakaj in kako, če tudi sem še le začel angleški lomiti in nisem imel še nobenega pravega pojma o delu na žagi in kupčiji, vendar sem zahteval, da se gospodarstvo spremeni, kajti žaga mi je jedino mogla pomagati, da se preživimo. Nobeden mojih sodrugov ni hotel odstopiti drugemu, dosedaj sta oba gospodarila na žagi in izvračevala krivdo drug na drugega. Dolgo smo se prepirali in na zadnje je jeden izjavil, da odstopi od gospodarstva, če tudi drugi odstopi. Drugega ni kazalo, da se sam poprimem gospodarstva, v kar sta z veseljem privolila. Drugo jutro sem se lotil dela, in čez pol leta sem že kupil od Kentukijca njegov del in čez jedno leto pa še od drugega. Dela je bilo dovolj, cene so bile visoke. Razširil sem podjetje, napravil stroje, potem tovarno

za obdelovanje lesa, začel obširno trgovino, spustil se v zalaganje, začel graditi železnice. Čez nekaj let bil sem na čelu velikega podjetja, ki je imelo nad jeden milijon prometa na leto in deloma lastnik, deloma glavni upravitelj velike železnične sisteme. Velika žaga, tovarna za obdelovanje lesa, veliko skladišče raznega blaga, zavod za izdelovanje železniških voz, nekaj morskih parnikov, katere sem moral napraviti zaradi razvijanja železnic, okolu milijon akrov zemlje, kupljene deloma od države deloma od zasebnikov, z nekaterimi mesti, katere sem osnoval celo ob železnici, — vse to je bilo vspeh osemletnega dela s tretjino male žage, za katero sem plačal samo 600 dolarjev. Leta 1886. sem osnoval v mehikanskem zalivu mesto St. Petersburg, katero že ima 2000 prebivalcev in je jedino pristanišče zapadnega floridskega obrežja, k kateremu morejo oceanski parniki. Vse kaže, da nekdanje postane središče trgovini mej Antilskimi otoki, srednje-ameriškimi republikami in Zjedinjenimi državami.

V letih 1887. in 1888. je rumena mrzlica (Jellow fever) razsajala na jugu Zjedinjenih držav in posebno mnogo je trpela Florida posebno njen severni del. Zdravje moje je izpodkopavalo osemletno neprestano delo brez vsakega oddiha, tropično podnebje hudo vpliva na severnjake, če tudi počasi; vse je začelo zastajati in jaz sem prodal vse svoje koristi v Floridi in se preselil dalje na sever, kjer imam zopet žago, fabriko za obdelovanje lesa, in razna druga podjetja dosedaj. V teh desetih letih sem se dovolj temeljito seznanil v praksi z obdelovanjem lesa, lesno kupčijo, s stavbarstvom, železniškimi stvarmi, politiko, družbenim življenjem v Zjedinjenih državah in o tem hočem govoriti s čitatelji. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Starost vladarjev. Najstarejši vladar v Evropi je Leo XIII., ki je v 84. letu, za njim pride 76letni veliki vojvoda luksemburški. Ne celo leto mlajša sta pa kralj danski in veliki vojvoda saksonsko-weimarski. Po 74 let imata kraljica angleška in veliki vojvoda meklenburški. 11 evropskih vladarjev ima od 60 do 70, pet od 50 do 60, najstarejši od 40 do 50, dva od 30 do 40 in dva od 20 do 30 let. Najmlajši vladarji so kralj srbski, ki ima 17, kraljica holandska, ki ima 13 in kralj španjski, ki ima 7 let. Vlada naj dalje angleška kraljica in sicer že 56 let, potem avstrijski cesar 45 let, veliki vojvoda badenski vlada 41 let, veliki vojvoda oldenburški in saksonsko-weimarski-eisenaški ter vojvoda saksonski altenburški vladajo po 40 let. Štirinajst vladarjev evropskih še ne vlada 10 let, trije, knez Jurij schaumburglipski, knez Friderik waldeški in vojvoda Alfred koburški so pa še le letos nastopili vladanje.

Velika šola v Linci. V Linci na Gorenjem Avstrijskem nameravajo osnovati medicinsko fakulteto, ker jako primanjkuje zdravnikov. Denar za osnovo dobil se bode s premijskim posojilom. Na vlado se je vložila prošnja v tej stvari.

Srednjeevropski čas je dne 1. januarja vpeljala Danska. Vsled tega so se morale na Danskem pognati ure za 9 minut in 41 sekund.